

Machteloos

Hans Razenberg

April 2026

Copyright © Hans Razenberg

Alle rechten voorbehouden.

Geen enkel deel van dit boek mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van de auteur, behalve korte citaten voor recensie of studie.

Dit boek is uitsluitend bedoeld voor persoonlijk gebruik. De auteur noch de uitgever is aansprakelijk voor eventueel gebruik van de inhoud.

Omslagfoto: Jaap Croese

1

De badkamer is nog gevuld met stoom en de geur van veel te veel deodorant. Tobias heeft iets te rijkelijk de spuitbus gehanteerd, zoals altijd wanneer hij nerveus voor een afspraak is. Langzaam trekt het condens van de spiegel en met zijn handdoek wrijft hij de spiegel verder droog en komt zijn lichaam tevoorschijn. Hij is nog naakt en bekijkt zichzelf zoals zestienjarige jongens vaak naar zichzelf kijken: kritisch, zoekend. Een jaar geleden vond hij het vreselijk om naar zichzelf te kijken, maar nu is hij niet echt ontevreden.

Zijn schouders vindt hij nog steeds te smal. Hij trekt ze even op en spant daarbij zijn biceps. Hij kijkt of het verschil maakt, maar zodra hij zijn spieren ontspant, vallen ze weer terug in hun gewone positie. Maar hij is het afgelopen jaar sterker geworden. Sinds hij thuis met gewichten oefent, oude halters die hij via Marktplaats heeft gekocht, begint er voorzichtig iets van vorm in zijn lijf te komen. Hoe hij hij met de halters oefeningen moet uitvoeren heeft hij op internet gevonden.

Hij zou graag naar de sportschool gaan, maar die is duur en zijn moeder vreest dat het daar net zo'n jungle kan zijn als op school.

Misschien heeft ze gelijk.

Misschien ook niet.

Hij weet alleen dat thuis trainen veilig voelt. Het maakt hem niet alleen mooier, maar hij wordt er ook minder onzeker van.

Zijn borst is haarloos en jong, maar met net genoeg aanzet om te vermoeden dat hij later echt gespierd kan worden. Zijn buik is vlak en zijn buikspieren zijn in ontwikkeling.

Zijn benen vindt hij behoorlijk goed: lang, slank, sterk.

Hij draait iets en kijkt snel naar zijn billen.

Zijn moeder en vooral zijn oma maken er altijd grapjes over.

“Van je vader,” zegt zijn oma dan. “Die had óók zo’n mooi kontje, jongen.”

Hij glimlacht.

Vroeger werd hij er rood van; nu vindt hij het stiekem fijn.

En ja, hij kijkt zelf ook graag naar jongenskontjes. In ieder geval liever dan naar de tieten van de meisjes waar zijn klasgenoten de hele dag over praten.

Maar hij heeft geleerd voorzichtig te zijn... te lang kijken kan hem op school klappen opleveren.

Hij buigt naar voren en bestudeert zijn gezicht.

Zijn grijsgroene ogen lijken vandaag meer te stralen. De donzige baard- en snorharen heeft hij net afgeschoren; zijn huid is warm en rood, bijna nieuw. Hij heeft er aftershave opgedaan van het flesje dat hij een paar maanden terug van zijn moeder gekregen heeft na zijn eerste keer scheren.

Zijn haar valt in lichte slagen op zijn voorhoofd en weigert in model te blijven, wat hij ook probeert.

Als hij zijn ogen sluit, is Erik er meteen. De manier waarop Erik soms naar hem kijkt, niet spottend, niet afstandelijk, maar... oplettend.

Dat gevoel in zijn buik dat hij krijgt als Erik lacht.

Hoe hun armen elkaar laatst per ongeluk raakten en geen van beiden die terugtrok.

Misschien ziet Erik wel iets in hem.

Misschien is hij toch niet die “net-niet-jongen” die hij op school soms in zich voelt.

Hij hoort weer Luca's stem van gisteren, warm en rustig:

“Je mag er zijn, Tobias. En geloof me: er zijn jongens die óók op jou verliefd worden. Wees eerlijk. Eerlijkheid maakt je zichtbaar. Soms is dát genoeg om een vonk te laten overspringen.”

Hij trekt een schone boxersshort aan, zijn favoriete spijkerbroek, en kiest zorgvuldig een T-shirt en een katoenen kleurrijke trui met ronde hals en hij hoopt dat Erik zijn outfit leuk zal vinden.

Voor de spiegel kijkt hij nog één keer.

Misschien is het allemaal niet perfect.

Maar goed genoeg.

Meer dan goed genoeg voor wie hij wil zijn.

“Oké,” fluistert hij. “Ik ga.”

Beneden trekt hij gehaast zijn opvallend kleurrijke jas aan. Op school noemen ze het een homo-jas. Tobias haalt daar zijn schouders over op. Hij voelt zich er prettig in. Luca heeft hem ooit gezegd dat je zelf bepaalt wat je draagt. En Erik had laatst nog gezegd dat hij hem cool vond. “Op tijd thuis hè?” roept zijn moeder.

Hij mompelt iets van “komt goed” en springt op zijn fiets. Maar ondanks zijn haast besluit hij om niet de kortste weg langs het kanaal te nemen. Hij moet nog wat rust vinden in zijn hoofd. Waarschijnlijk zijn zijn verwachtingen te hoog gespannen.

Vanavond gaat hij voor het eerst naar Erik thuis. Heel even wil hij dolgraag geloven dat zijn leven misschien écht de goede kant op kantelt.

De avond is omgevlogen. Erik blijft in de deuropening staan terwijl Tobias zijn fiets van het slot haalt waarbij hij onopzettelijk behoorlijk wat lawaai maakt met de ketting. Het is buiten koud en nevelig. In de straat is het stil, geen mens te zien. Tobias kijkt nog één keer op, met dat lachje dat ergens tussen verlegen en gelukkig hangt. Dan zet hij zijn oortjes in en zoekt naar muziek op zijn smartphone. Vast weer van die oude lullen muziek, denkt Erik. Hun muzieksmaak komt niet bepaald overeen.

Tobias steekt zijn hand op als hij wegfietst. Erik blijft kijken tot Tobias' achterlicht verdwijnt in de nevel. Pas dan sluit hij de deur en gaat rillend naar zijn kamer.

Op zijn kamer hangt nog steeds de geur van Tobias, een warme mengeling van deodorant, aftershave en iets onmiskenbaar eigens. Zijn bed is rommelig, het dekbed is half van het matras gegleden en in het gekreukelde laken tekent zich nog vaag de afdruk van hun lichamen af. Erik ziet zijn kamer ineens door andere ogen. Hij leunt met zijn rug tegen de deur en ademt langzaam uit. Het lukt hem nauwelijks te bevatten wat er net gebeurd is. Alleen al het denken aan Tobias geeft hem een tinteling in zijn buik. Zou hij toch verliefd zijn?

Tobias was verlegen toen hij binnenkwam. Erik had hem zien rillen, niet van de kou maar van zenuwen. Om hem niet te lang bij zijn ouders te houden had hij hem bijna meteen meegenomen naar zijn kamer. Hij liet Tobias op zijn bed zitten en ging zelf op het bankje tegenover hem zitten. Ze praatten wat over de verhalen die Erik schrijft en hij gaf Tobias zijn laptop zodat hij iets van wat hij geschreven heeft kon lezen. Tobias reageerde enthousiast op zijn verhalen. Daarna was hij naast Tobias gaan zitten. Hij sloeg zijn arm om hem heen, voorzichtig, niet zeker van wat hij mocht. Hij voelde hoe Tobias opnieuw begon te rillen en dat gaf hem zelf weer die zachte spanning. Zou Tobias iets voor hem voelen? Hij wist dat Tobias homo is, maar zelf had hij dat nooit zo duidelijk

laten merken. Voor zichzelf was hij daar nog niet helemaal uit. Misschien was hij wel bi.

Maar het was alsof iets van buiten hem zijn handen stuurde. Hoe ze Tobias' lichaam verkenden, hoe voorzichtig hij over diens arm streek, over zijn zij. Een lichaam dat bij elke aanraking reageerde, dat warmte leek uit te stralen die Erik bijna deed duizelen.

En toen die eerste kus. Hij voelde Tobias intens reageren, alsof hij zelf overstroomde. Hij keek hem aan en zag dat Tobias' ogen glansden van geluk. Erik zei:

“Dit vind je niet stom toch?”

Zijn stem aarzelde even.

“Ik bedoel—ik denk dat ik misschien... gek op je ben.”

Het bleef even stil. Tobias' antwoord was zacht, bijna adem, maar eerlijker dan alles wat hij eerder had gehoord:

“Ik ben ook gek op jou.”

Daarna ging alles vanzelf. Ze bleven zoenen, lang, aarzelend en toch zeker. Erik voelde de zachtheid van Tobias' huid toen zijn handen onder diens trui en T-shirt schoven, de lichte welving van zijn borstkas, de warmte van zijn buik. Tobias' handen vonden zijn heupen en daarna zijn billen, alsof hij al wist hoe zijn lichaam voelde. Beide jongens waren hard en Erik had hem graag nóg dichter tegen zich willen voelen, maar toen klonk de stem van zijn moeder op de trap. Het was tijd voor Tobias om te gaan.

Voor hen voelde het alsof de avond pas net begonnen was. Ze hadden nog uren zo door kunnen gaan.

Erik voelt geen schaamte, niets wat lijkt op spijt. Hij vraagt zich even af of dit liefde is, dat warme gevoel dat in zijn buik en lager in zijn lichaam siddert. Als verliefdheid ergens begint, dan moet het zo voelen.

Hij raakt met zijn duim zijn onderlip aan. Hij voelt de kus nog, alsof Tobias net de kamer uit is. Zijn hele lichaam weet het nog.

Tobias is onzeker, dat weet hij. Bang om iets verkeerd te doen, bang om niet genoeg te zijn. Maar vanavond was hij mooi. Niet alleen om hoe hij eruitziet, maar omdat hij even leek te geloven dat iemand hem wilde. En Erik wil hem. Zonder twijfel.

Morgen ga ik hem dat gewoon zeggen, denkt hij. Open en eerlijk. Het voelt niet vreemd. Het voelt juist goed. Niet zoals die stoere jongens op school die schertsend de liefde verklaren aan een meisje dat ze niet eens echt willen. Dit is anders. Dit is echt.

Hij laat zich achterover vallen op zijn bed, zijn handen achter zijn hoofd gevouwen. In zijn borst zit een rustige warmte, een soort vrede die hij maar zelden voelt. Alsof hij eindelijk kan stoppen met het spelen van de koele jongen die nergens om geeft. Hij hoeft alleen maar Erik te zijn. En daarbij hoort nu ook Tobias.

Hij sluit zijn ogen. Voor hij wegzakt ziet hij Tobias nog één
keer voor zich, die lach die bijna licht gaf.
Het laatste wat hij denkt is dat morgen vast nóg mooier wordt.

2

Het is druk op het partijbureau van de Partij voor Orde en Zekerheid, die in de volksmond kortweg POZ genoemd wordt. Nog vier weken tot de verkiezingen en de spanning hangt zwaar in de lucht. Het espressoapparaat sist onafgebroken, telefoons gaan door elkaar heen, vrijwilligers lopen gehaast rond met stapels folders en posters. Overal ratelen toetsenborden om de sociale media te vullen met nieuwe filmpjes, nieuwe posts, nieuwe triggers. Iedereen weet: niet de feiten winnen, maar de aandacht.

Nog geen jaar geleden was de POZ een randverschijning, een voetnoot in het politieke landschap. Maar het afgelopen jaar is alles verschoven. Niet door beleid of ideeën, maar door iets ongrijpbaarder. Door versnelling. Door de altijd weer aanwezige boosheid. En vooral door de algoritmes die precies weten welke zenuw ze moeten raken.

Langs de muur staan rijen schermen waarop grafieken in realtime heen en weer stuiteren: sentiment-analyse, trending hashtags, woordwolken. Vrijwilligers dragen koptelefoons alsof ze luchtverkeersleiders zijn. Een jongen schuift een balkje van ‘neutraal’ naar ‘boos’. Meteen kleurt het hele dashboard rood. “Kijk,” zegt hij, tevreden. “Eén tikje meer verontwaardiging en de interactie stijgt 27%.” Niemand reageert. Het hoort erbij.

In een andere hoek draait deepfake-software. Een team test welke versie van een zogenaamd uitgelekt gesprek het beste presteert. De ene deepfake toont een ‘journalist’ die beweert dat lhbt-clubs jongeren lokken met drugs. Een andere laat een anonieme ouder zien die beweert dat zijn zoon door een genderkliniek is misleid. De derde versie, de meest emotionele en meest schreeuwerige, doet het veruit het best.

Niemand vraagt of het klopt. Waarheid raakt hier steeds verder uit beeld.

Op de laptops van de ‘trollenteams’ lopen scripts die elke minuut duizenden reacties de tijdlijn in duwen:

‘normaliseer geen gekte’

‘van kinderen blijf je met je poten af’

‘stem POZ — de enige die nog voor ons opkomt’

Het is professioneel, systematisch, bijna zakelijk. Een fabriek van verontwaardiging.

In dat systeem staat Martin centraal. Hij was nog geen twee jaar geleden vooral een naam in de top van de ondernemers in dit land. Iemand met handige vastgoeddeals, een netwerk vol ondernemers, en een glimlach die vaak net iets te lang bleef hangen. Charismatisch, mediageniek, met een vermogen dat vooral groter leek te worden door zijn eigen bravoure. Uit ergernis over het halfslachtige beleid van de zittende regering besloot hij, in eerste instantie al een soort grap, met wat invloedrijke vrienden een eigen partij op te richten. Het land heeft orde en zekerheid én vooral een sterke man nodig. Zijn

vrienden vinden hem daarvoor uitermate geschikt en dat vindt hij eigenlijk zelf ook.

Op het grote scherm aan de muur telt een digitale klok af naar wat hij de Dag van een Nieuwe Orde noemt. Zijn woorden.

Zijn pose.

In talkshows, kranten en podcasts duikt inmiddels zijn naam overal op; 'Martin'.

Hij praat rustig, laag, alsof hij iedereen persoonlijk toespreekt.

Tegelijkertijd biedt hij ze een vijand aan om bang voor te zijn.

Een knappe man, zeggen ze. Vrouwen vallen voor hem.

Sommige homo's ook — al zouden die beter moeten weten.

Want voor Martin horen homo's, migranten, kunstenaars en iedereen die 'te anders' is bij wat het land verzwakt. Hij zegt het niet altijd letterlijk, maar zijn aanhang hoort het toch.

“Mijn land is week geworden,” zegt hij vaak. “Het leger uitgehold. De moraal weg. Jongens weten niet meer wat mannelijkheid is.”

Besmet.

Dat woord gebruikt hij graag.

Besmet door wat hij de 'lhbti-ziekte' noemt, de woke-mentaliteit die volgens hem aan alles knaagt.

De haat spreekt hij nooit volledig uit. Zijn volgers doen dat wel.

Wanneer hij het partijbureau binnenkomt, springen mensen overeind. Applaus, geroep, handen op tafels. Hij kapt het af

met een ontspannen gebaar, alsof het hem allemaal nauwelijks raakt.

“Dank jullie wel. Maar laten we nuchter blijven,” begint hij.

“De peilingen zijn goed, maar ze staan stil. Eén misstap en we zakken weer weg.”

Hij loopt traag langs de tafels.

“Onze strategie om lhbt’ers als zondebok te gebruiken werkt,” zegt hij. “En terecht. Hun beweging veroorzaakt een hoop ellende in dit land. Wij durven dat te benoemen.”

Zachter:

“Links en de liberalen beschermen die zieke mensen.”

Er klinkt tevreden gemompel.

“En laten we eerlijk zijn,” gaat hij door, “die hele lhbt-club helpt ons. Ze zijn niet verenigd. Ze ruziën over vlaggen, letters, feestjes. Ze zijn drukker met zichzelf bewonderen dan met zichzelf verdedigen. Ondertussen beïnvloeden ze onze kinderen.”

Hij laat een korte stilte vallen.

Het werkt altijd.

“De komende weken moeten we de aandacht vasthouden. Nog één signaal. Iets dat niemand kan wegkijken.”

Zijn blik gaat naar de communicatiestrategie.

Later, in zijn kantoor, bladert hij door de e-mails die zijn secretaresse heeft gesorteerd. Veel herhaling, veel ruis — tot een medewerker binnenkomt.

“Ik heb misschien iets,” zegt hij.

“Ik lees net een bericht dat een jongen van zestien is vermist is

in de stad U. Volgens insiders was hij homo en kwam hij vaak in een soort clubhuis voor lhbt'ers. Praatgroepen, oudere begeleiders... je snapt het wel. Het zou me niets verbazen als er misbruik in het spel is. Misschien erger.”

“Bewijzen?” vraagt Martin.

“Niet echt,” zegt de man. “Maar het zou kunnen.”

Martin leunt iets achterover.

Een bijna onzichtbare glimlach.

“Gebruik het,” zegt hij. “Maar voorkom dat de oppositie om feiten gaat vragen.”

De communicatiemedewerker grijnst.

“Martin... in de media gaat het allang niet meer om feiten,” zegt hij.

“Maar om wat de feiten hadden kunnen zijn.”

3

Eva staart naar haar telefoon. In het zwarte scherm spiegelen haar vermoeide ogen. Waar ben je, Tobias?

Waarom belt de politie niet? Ze heeft haar zoon drie dagen geleden al als vermist opgegeven. De eerste keer hadden ze haar niet serieus genomen.

“Zestienjarige pubers verdwijnen wel vaker voor een nacht,” had de agent gezegd. “Hij is vast bij een vriendinnetje.”

Toen Eva zei dat haar zoon niet naar meisjes taant, werd er wat lacherig gereageerd.

“Geloof me, mevrouw,” zei de agent, “dan heeft hij vast een scharrel gevonden. Als hij morgenmiddag nog niet thuis is, moet u dat laten weten. Dan kijken we wel of er actie nodig is. Op het ogenblik hebben we het erg druk.”

Wanhopig had Eva nog geprobeerd uit te leggen dat Tobias niet zo was. Dat hij haar nooit zomaar in onzekerheid zou laten. Dat hij naar een vriendje zou gaan — en zeker gebeld had als hij daar was gebleven.

Zijn telefoon reageert niet.

Maar het voelde alsof ze tegen een muur sprak. Met tranen in haar ogen had ze het bureau verlaten.

Gisterenmiddag had ze opnieuw contact opgenomen. Dit keer zouden ze actie ondernemen. Maar waar blijft het nieuws?

Elke trilling van haar telefoon doet haar hart sneller kloppen en dan is er weer niets. Geen informatie, alleen stilte. Eva heeft